

С Т А Н О В И Щ Е

за избор на доцент по професионално направление: 1.2 Педагогика (история на педагогиката и българското образование), обявен за нуждите на СУ "Св. Кл. Охридски"

Автор на становището: проф. дпн Клавдия Сапунджиева, СУ

В конкурса участва само един кандидат – гл. ас. д-р Марина Георгиева Пиронкова. Конкурсът е обявен в ДВ - бр. 88/13.11.2015 г. По процедурата няма нарушения, а представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

1. Биографични данни и преподавателски статус:

Марина Пиронкова е родена на 30. 04. 1961 г. Завършила е специалност "Педагогика", с втора специалност "История", в СУ "Св. Кл. Охридски" през 1986 г. Има специализация по история на педагогиката в СУ "Св. Кл. Охридски"(1987-1988 г.). Защитила е докторска дисертация и е доктор по педагогика от 2006 г. Темата на дисертационния труд е: " Частното училище в образователната система на България (от Възраждането до 1948 г.).

Марина Пиронкова е преподавател във ФНПП от 1988 г. Преподавателската й дейност е по направлението на конкурса и обхваща основните полета на историята на педагогиката и българското образование, както и историческите основи на социалната педагогика и историята на социалното дело в България, развитието на приемната грижа и социалната помощ за семейството в България и др. Конкурсът е осигурен с необходимите часове по обявеното научно направление, а професионалната характеристика представя кандидата като активен преподавател с авторски лекционни курсове, разпознаваем в научната общност специалист, а също и като отговорен, стриктен и коректен колега. Доказателството за това е разностранната й дейност в

качеството ѝ на дългогодишен научен секретар на катедра "Социална педагогика и социално дело", член на ФС от 2011 г., член на Общото събрание на СУ от 2015 г., член на различни факултетни комисии, ръководител на студенти по програмата ERASUM и др. Марина Пиронкова е преподавател с широка култура, богата езикова подготовка, възпитание и професионализъм, които са формирали у нея просоциални и комуникативни качества, готовност за справяне с проблемите, умения за работа в екип. Изследователските ѝ интереси и професионални качества проличават и от активността ѝ като участник, експерт и обучител в различни научни проекти - 7 по Фонд научни изследвания към СУ, 3 международни проекта и 2 проекта, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти.

2. Научно творчество:

Марина Пиронкова е автор на общо 47 научни труда от различен научен жанр - монографии, учебници, помагала, студии, статии, доклади, рецензии, научни редакции. Те я представят като автор и изследовател в полето на историята на педагогиката и българското образование, историята на социалната педагогика социалното дело и др.

В конкурса гл. ас. д-р Марина Пиронкова участва с 33 публикации - 1 самостоятелна монография, 2 колективни монографии, съавторство в 1 учебник, 1 учебно помагало, 2 студии, 6 статии, 17 научни доклада и 3 други публикации.

Основните книги по конкурса са 5 труда (от № 1-5 в списъка), които представят следните изследователски полета и авторови търсения:

- Изследване (самостоятелна монография, 2015) на историята на гимназиалното образование в България (1878-1944); открояване на националния контекст на фона на европейската практика и традиция; анализ на законодателството и просветната политика; проучване и анализ на данни от автентичната документация и справочници. Това е *реален принос* както от гледна точка на избора на проблема, който досега не е изследван в цялост у нас, така и като съдържателни аспекти и анализ.
- Изследване на българската образователна система и критичен анализ на законодателството, просветната политика и управлението на образованието - от Освобождението до 1991 г. , критична оценка на ключови и неизследвани достатъчно периоди,

съвременна картина на промените от 1989 г. и др., в т. ч. и речник на основните понятия в българското образователна система. Това също е конкретен *изследователски принос* за историята на българското образование.

- Академичен анализ и представяне на историко-педагогически и историко-образователни проблеми като: педагогическите идеи на Фрьобел, алтернативни педагогически идеи и практики в края на XIX и началото на XX век, развитие на българското образование след приемане на християнството, просветната политика в периода 1909-1944, подбор и представяне на възрожденски педагогически текстове, с конкретна насоченост към подготовката на студентите от педагогическите специалности и др. Това е *принос* в контекста на академичната подготовка, обучението на студентите и преподавателската изява на кандидата.
- Изследване на социалното дело и социалната педагогика в България, както и подготовката на социални педагози, с което се разкрива академичната динамика и разширяването на преподавателските интереси на кандидата и се *обогатяват* конкретни полета от историята на социалната педагогика. Тук могат да се посочат и някои други изследователски фокуси - мястото и ролята на Висшата социална школа при Българския женски съюз, сравнителен анализ на обучението по социална педагогика в българските университети (№18, №15) и др.

Останалите публикации представят още изследователски сфери и иновативни, в смисъла на малко проучени и значими, научни ориентации: проучване на делото на К. Иречек в областта на просветната политика и управлението на българското образование в историческия контекст на утвърждаване на модерната българска държава; приносът на П. Нойков за утвърждаване на историята на педагогиката като елемент на университетското образование у нас; изследване на богословското образование и религиозното учебно съдържание в светските училища през Възраждането; анализ на образователните реформи на Френската революция по посока на активизиране на държавните образователни политики през XIX в. и др.

Публикациите са по темата на конкурса. Позоваванията са коректни и прецизни. Цялостното обобщение на постиженията на кандидата за доцент е отразено в приносите, които коректно отразяват постигнатото в рамките на

трудоете по конкурса. В този смисъл трябва да се открие още един изследователски фокус и *принос* от общото академично развитие на М. Пиронкова, свързан с цялостното изследване на проблема за развитието на частните училища у нас, както като дял на образователната система (1978-1948), така и като съвременна позиция и роля за образованието.

Представен е и списък с цитирания и индексации, съответно: от Университетската библиотека - 24 цитирания на 9 публикации; от Националната библиотека - 15 индексирани публикации.; по традиционен метод - 31 цитирания.

3. Критични бележки и препоръки

Възможна е и една обобщена оценка на приносите - не само по темите и съдържанието на публикациите, а и по сродни изследователски масиви и проблеми.

Препоръчвам една бъдеща ориентация към цялостен и глобален изследователски проблем от сферата на история на педагогиката или социалнопедагогическото познание.

4. Обобщение:

Гл. ас. д-р Марина Пиронкова е изследовател, който доказва трайните си интереси в областта на историята на педагогиката и българското образование, на историята и практиката на социалната педагогика и социалното дело у нас. Тя е преподавател с ресурс и за бъдеща активна научно-изследователска работа.

Заклучение:

Въз основа на посочените научни постижения, на позицията на кандидата сред педагогическата общност, на цялостната му преподавателска дейност, както и на моите лични впечатления, предлагам на членовете на уважаемото жури да гласуват *положително* и Марина Пиронкова да бъде избрана на академичната длъжност “доцент” в СУ по професионално направление: 1.2 Педагогика (история на педагогиката и българското образование).

19. 02. 2016 г.

Рецензент:

/проф. д-р Клавдия Сапунджиева/